

TALENTENSCAN Humanitas

Talentenscan handleiding

Klusplus: zingeving door aan de slag te gaan op je oude dag

Onder druk van de vergrijzing worden steeds meer organisaties aangesproken om zich in te zetten voor het welzijn van senioren, door het bieden van hulp en verzorgen van activiteiten om een dagje weg te zijn of anderen te ontmoeten. Maar juist doordat je je inzet voor een ander, voel je jezelf nuttig: een grote bijdrage aan je geestelijk welzijn en zingeving.

Middels de talentenscan wordt de hulpvraag daarom omgedraaid. We activeren senioren om bij te dragen aan organisaties en/of bedrijven in hun omgeving, vanuit hun eigen wensen en talent.

Door middel van een talentenscan koppelen we senioren aan organisaties en/of het bedrijfsleven waar ze aan de slag kunnen gaan. Dit verhoogt de zelfverzekerdheid en zingeving bij senioren waarbij eenzaamheid op de loer ligt.

De talentenscan is ontwikkeld door Nicky Liebrechts en Manon van Hoeckel samen met Stichting Humanitas in Rotterdam.

De talentenscan is tot stand gekomen met steun van Stimuleringsfonds Creatieve Industrie. Stichting Humanitas,

*Manon van Hoeckel
& Nicky Liebrechts*

Doel

Humanitas helpt mensen hun leven op hun eigen manier te blijven leven. Zo zelfstandig mogelijk. Daarbij vind Humanitas levensvreugde, geluk, het allerbelangrijkste.

Het doel van de Talentenscan methode is om een senior zo zelfstandig mogelijk aan de slag te laten gaan bij een bedrijf, stichting of organisatie in de buurt. Door iets te gaan ondernemen wat past bij de talenten en interesses van de senior verhoogt de zingeving.

Onderzoek wijst uit dat controle kunnen uitoefenen over hun eigen leven, een wederkerigheid in relaties (dus niet alleen hulp afnemen) en zingeving positief bijdragen aan de zelfverzekerdheid en het geluk van senioren. Een senior die zich niet overbodig voelt maar een gezond gevoel van eigenwaarde beleeft, zal minder snel in een sociaal isolement raken en gemotiveerder zijn om zelf activiteiten op te pakken om het eigen geluk te realiseren.

Daarnaast geeft een terugkerende activiteit structuur aan de week, iets om voor je bed uit te komen en naar uit te kijken. Het contact met (jonge) collega's verrijkt verder het sociaal netwerk van de senior.

Aanpak & Planning

Om dit te realiseren hebben we een methode ontwikkeld die op de eerste plek de talenten van de senioren blootlegt, en die dat daarna, met behulp van een talentenscan coach, omzet naar mogelijke klussen of activiteiten. Daarvoor heb je als coach enkele gesprekken met de deelnemende senior, voer je de talentenscan kaart methode uit en ga je eventueel ook mee op de kennismakingsbezoeken met de senior op de plek van de klus of activiteit. Daarnaast is het belangrijk om in de eerste periode het contact met de senior en de organisatie van de klus of activiteit te onderhouden om waar nodig bij te sturen.

Een klus of activiteit ontstaat uit een combinatie van het Talentenscan profiel, het interview wat je daarbij aflegt, en eerdere ervaringen uit het vooronderzoek van de talentenscan methodiek.

Een traject met de oudere ziet er als volgt uit

1. Een kennismakingsmoment +/- 15 tot 30 minuten

In dit eerste gesprek leg je uit aan de senior wat jullie gaan doen. Door middel van voorbeelden laat je zien waar de talentscan toe kan leiden.

In het kennismakingsgesprek vertel je naast het project ook wat over jezelf. Daarna is er ruimte om kennis te maken met de senior. Dit kan een fysieke bijeenkomst zijn maar kan ook telefonisch gebeuren. In dit gesprek maak je een afspraak voor het uitvoeren van de talentscan. Dit kan met de volgende stap gecombineerd worden.

2. De Talentscan 30 tot 60 minuten

Het uitvoeren van de talentenscan samen met de senior. Daarbij kun je een eerste voorstel voor een mogelijke activiteit of klus doen aan de hand van de profielschets uit de talentscan. Zo kun je aftasten waar iemand enthousiast van wordt.

De talentscan en het interview kun je bij de senior thuis maar mocht iemand het prettig vinden om ergens anders af te spreken dan kan dat ook. Bijvoorbeeld in het buurthuis, de bibliotheek of de locatie van je organisatie.

3. Het interview 30 tot 60 minuten

Aan de hand van de kaarten volgt een interview. Hierbij leggen we ook de situatie van de senior bloot en kijken we bijvoorbeeld naar mobiliteit en grootte van het netwerk. De lijst met vragen voor dit interview vind je in dit document. Deze stap kan worden gecombineerd met stap 2. Maak na het interview alvast een afspraak voor de volgende keer.

4. Beroep vinden en voorleggen 60 minuten

Aan de hand van de talentenscan, het interview en de "Ingrediënten uit Onderzoek" in deze handleiding ga je thuis op zoek naar een passende klus of activiteit.

Probeer meerdere opties te vinden. Deze leg je voor aan de senior (bijvoorbeeld over de telefoon). Wanneer de senior enthousiast is over een klus/activiteit, neem je contact op met het bedrijf/organisatie voor een kennismakingsgesprek. Verderop in dit document leggen we verder uit hoe je op zoek kan gaan.

5. Kennismakingsbezoek 30 minuten per bezoek

Afhankelijk van de wens van de senior, kan je meegaan op kennismakingsbezoek bij de uitgekozen 'plek'.

6. Contact & Update 15 tot 30 minuten

Vooraf in het begin is het goed om te kijken of de senior op zijn of haar plek zit, en ook contact met de organisatie/het bedrijf zelf te hebben, om te kijken of er bijgestuurd moet worden, of misschien zelfs op zoek naar een heel andere klus of activiteit.

Talentenscan

De Talentenscan is een kaartenmethode die ontwikkeld is om de senior te helpen bij het reflecteren op -motivatie, talent en uitdagingen. De afbeeldingen op de kaarten maken dit visueel en helpen om onverwachte verhalen en talenten aan het licht te brengen die anders vaak verborgen blijven.

De talentenscan wordt stap voor stap uitgevoerd: van de externe motivatie en de omgeving van de senioren, langzaam toewerkend naar moeilijkere onderwerpen als lichamelijke uitdagingen en een interne motivatie.

Talentscan stappen:

Stap 1: Leg per stap alle kaarten van die stap op tafel, met de inleidende kaart erbij. Bij elke stap is het de bedoeling dat de senior enkele kaarten uitzoekt die hij of zij daar bij vind passen. Ga zo vraag 1 tot en met 6 af. Elke kaart die de senior kiest is een aanleiding voor een gesprek. Probeer door te vragen zodat je weet wat er onder de oppervlakte zit. Iemand die bijvoorbeeld veel naar TV-quizzes kijkt heeft waarschijnlijk een grote algemene kennis, en iemand heeft geen tuin nodig om goed te tuinieren: een huiskamer vol planten telt natuurlijk ook.

Vragen voor bij de kaarten die kunnen bijdragen aan een dieper gesprek:

Kunt u hier een voorbeeld van geven?

Is dit iets waar u vroeger ook interesse in had?

Bent u hierin actief?

Waarom krijgt u hier energie van? Of waarom juist niet?

Wat weerhoudt u ervan om hier vaker naartoe te gaan/hier iets mee te gaan doen?

Stap 2: Je hebt nu een tafel voor kaarten: **fotografeer deze!** Niet alleen omdat je de informatie later makkelijk erbij pakt, maar het kan ook voor de senior fijn zijn om zelf zo een overzicht te hebben die er later weer bijgepakt kan worden. Veel mensen zijn toch erg onder de indruk van wat ze allemaal in huis hebben!

Stap 3: Vraag de senior welke 3 kaarten er voor hem/haar uitspringen en vraag waarom.

Stap 4: De talentscan kan met positieve energie worden afgesloten wanneer je een paar eerste voorstellen voor een klus of activiteit doet aan de hand van de kaarten. Maak een combinatie van een aantal kaarten om tot nieuwe klussen of activiteiten te komen. Iemand die een schone stad wil, die graag in het park komt, die van wandelen houdt en mobiel is, zou bijvoorbeeld met een groepje tijdens het wandelen het park kunnen opruimen.

Het interview

Tijdens het interview na de talentscan ga je op zoek naar de informatie die je nodig hebt om een passende klus of activiteit te zoeken. Je kan daarbij deze vragenlijst als houvast gebruiken. Dit is informatie die je ook duidelijk kan communiceren naar de organisatie of 't bedrijf waar je contact mee op neemt

1. Hoe vaak wil u aan de slag? (1 of meerdere keren per week of per maand?)
2. Wil u iets wat terugkerend is of eenmalig?
3. Hoeveel uur per dag zou u aan de slag willen?
4. Op welke dag(en)? En welke dagdelen?
5. Waar woont u? (Postcode om klus te vinden)
6. Hoe mobiel bent u (lopen, fiets, OV, auto?)
7. Reist u gratis met het OV?
8. Wat is de maximale afstand die u wil afleggen?
9. Heeft u ervaring met vrijwilligerswerk? Wat ging goed? Wat niet?
10. Wat ging er toen goed? Wat ging minder goed?

Een senior die zich heeft opgegeven voor het talentenscan traject zal zijn of haar eigen redenen hebben waardoor ze zichzelf nog niet voor een organisatie in hun omgeving hebben ingezet. Misschien is de mogelijkheid nog niet eerder bij ze opgekomen. Misschien zijn ze erg gemotiveerd, maar hebben ze moeite met het gebruik van internet om iets te vinden. Misschien weten ze niet meer waar ze goed in zijn. Misschien is iemand verlegen. Wanneer je achterhaalt wat een obstakel is voor de senior, kan dat een goed aanknopingspunt zijn om iemand te stimuleren naast de activiteit of klus iemand aan dat stukje te laten werken. Denk aan een cursus gebruik van de computer, of dansworkshops om aan zelfverzekerdheid te werken.

Maak na het interview alvast een afspraak voor de volgende keer.

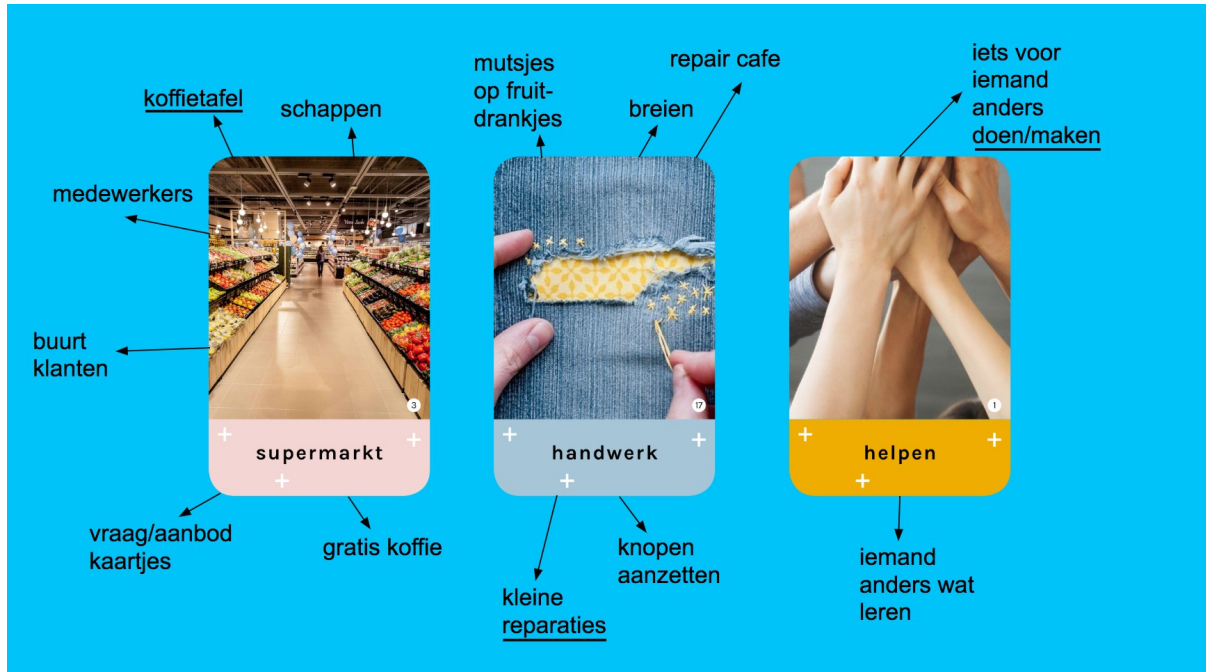
Ingrediënten uit Onderzoek

Het ontwikkeltraject van de talentescan heeft een boel inzichten opgedaan over de kwaliteiten van een klus die de zingeving ervan kunnen vergroten. Uit deze onderzoeken en interviews hebben we de meest bruikbare inzichten verzameld.

1. Veel senioren werken graag in de buurt van huis. Houdt ongeveer 4 kilometer als maximale afstand aan.
2. Het is leuk wanneer je als senior iets nieuws kan leren. Klussen waarin iets nieuws geleerd kan worden dragen extra bij aan zingeving.
3. Sommige klussen, zoals het werken aan een theatershow, werken naar een hoogtepunt toe. Dit geeft niet alleen een terugkerende klus, maar ook iets in de toekomst om positief naar uit te kijken.
4. Zondag is een moeilijke dag voor veel senioren, er wordt dan niet veel georganiseerd. Een activiteit of klus op de zondag kan die leegte opvullen.
5. Een klus moet voor sommige senioren een bepaalde uitdaging kunnen bieden, zonder die stimulans haken ze af.
6. Veel senioren hebben talenten waar ze zelf niet bewust van zijn. Een deel van je werk kan zijn om daar inzicht in te bieden dat die talenten echt uniek zijn voor de senior.
7. Werk waarbij je met je lichaam bezig bent kan bijdragen aan een positieve verrassing van wat je nog allemaal kan.
8. Klussen vragen om maatwerk. Elke senior verkeert in een unieke emotionele, sociale, fysieke en geestelijke situatie: dit vraagt om geduld maar maakt een passende match des te bijzonder.
9. Structurele eenzaamheid is moeilijker te doorbreken dan eenzaamheid die na een incident ontstaat.
10. Probeer het gevoel weg te nemen dat iemand overbodig zou zijn: moedig succes en eigen inbreng aan, en laat merken dat zijn/haar mening er toe doet. Een positief gevoel van controle over het eigen leven draagt bij aan de zelfverzekerdheid en onafhankelijkheid van de senior.
11. Een gelijkwaardige relatie is belangrijk. Als coach ben je er vooral voor om de oudere te helpen zijn/haar talenten te ontdekken en in te zetten. Los niet alle andere problemen van de senioren op.

Het vinden van een klus of activiteit

Met de informatie uit de Talentscan, het interview, en de ingrediënten uit het onderzoek ga je op zoek naar een plek voor een klus/activiteit.

Bij het vinden van een klus kan je bijvoorbeeld gebruik maken van mindmaps, om zo kaarten te combineren tot een bestaande of nieuwe klus of activiteit. Zo ontstaat uit de combinatie van supermarkt, handwerk en helpen, knopen aanzetten bij de koffieplek van de supermarkt, of het werken bij een Repair Café.

Op zoek in het netwerk

Start met het kijken en zoeken in je eigen netwerk. Er wordt er gewerkt aan een digitaal overzicht van het netwerk van de talentescan waar je uit kan putten en waar steeds meer organisaties en/of bedrijven bij komen.

Zorgzaam010.nl

Voor Rotterdam kun je kijken op de website van Zorgzaam010. Daar staan een hele hoop hulpvragen vanuit organisaties en bedrijven in Rotterdam. Navigeer naar 'Ik kan iets doen' → 'bekijk vragen'. Door het postcodegebied van de senior in te vullen zie je wat er in de omgeving te vinden is. In de linkerkolom kun je de resultaten verfijnen. Binnenkort komt hier ook een knop geschikt voor senioren die het nog makkelijker maakt op geschikte klussen te vinden!

Wanneer je een geschikte klus hebt gevonden, maak dan een account aan om te reageren.

Vrijwilligersvacaturebank

Ook op vrijwilligersvacaturebanken, zowel landelijk als lokaal, staan regelmatig verschillende vacatures voor vrijwilligerswerk.

Zie voor Rotterdam: <https://www.vrijwilligersvacaturebank.nl/vrijwilligerswerk-in-Rotterdam>

Google Maps

Wanneer je zelf op zoek gaat naar iets passends, dan is Google Maps een goed uitgangspunt. Begin vanaf het adres van de senior te zoeken en kijk dan (rekening houdende met de mobiliteit) wat voor organisaties en bedrijven er in de buurt zitten die aansluiten bij de talentscan. Sommige organisaties in de buurt kennen daarnaast de buurt ook beter: je kan dus ook met hen contact opnemen om te vragen of er in de buurt organisaties en plekken zijn die niet op de kaart staan, maar wel een handje kunnen gebruiken. Een creatief buurtcentrum weet misschien wel wat voor workshops er zoal in de buurt gegeven worden, waar een senior alsnog aan de slag kan.

Daarnaast zijn er ook plekken die niet op Google Maps staan, maar die je gewoon via Google kan vinden.

Contact leggen met de organisatie

Wanneer je een passende plek gevonden denkt te hebben, leg dan eerst contact met de organisatie om te verkennen wat de mogelijkheden zijn om een senior bij ze aan de slag te laten gaan. Denk daarbij vooral aan hoe zelfstandig een klus is en hoeveel aandacht de klus nodig heeft van werknemers binnen de organisatie, de bereikbaarheid en toegankelijkheid van de plek, en de minimale uren die een oudere aan de slag moet gaan om het de moeite waard te maken. Informeer zo ook als je een passende activiteit hebt gevonden. Presenteer jezelf als talentscan coach en vertel er wat over aan de organisatie of het bedrijf; 't doel is het activeren van senioren en het inzetten van hun talent. Er is daarnaast via de website www.talentenscanhumanitas.nl ook een flyer beschikbaar met informatie specifiek voor belangstellende bedrijven en organisaties.

Activiteit/klus voorleggen & Contact

Wanneer je passende activiteiten of klussen hebt gevonden, en een groen licht van de organisatie dat ze openstaan voor het werken met een senior, is het tijd om de gevonden klussen aan de senior voor te leggen. Presenteer ze op zo'n manier dat het inspeelt op de talenten van de deelnemer ("we hebben iets gevonden waar u naar hartelust in de moestuin aan de slag kan" in plaats van "het werk is bij een tuin") Het kan enorm spannend zijn om weer aan de slag te gaan, dus laagdrempeligheid, aanmoediging en motivatie zijn enorm belangrijk in deze stap.

Op bezoek

Het kan fijn zijn voor de senior om samen op kennismakingsbezoek te gaan bij de activiteit of klus, al is dit niet altijd noodzakelijk. Bij een bezoek is het goed om te kijken of de senior aansluiting met anderen kan vinden. Voelt iemand zich op zijn of haar gemak? Kan de senior zelf op deze plek komen? Bespreek de bezoeken eventueel na met een kopje koffie. Spreek samen een duidelijke periode af van bijvoorbeeld een maand. Op dat moment kun je nog eens kijken hoe het gaat.

De senior gaat aan de slag

Wanneer een deelnemende senior aan de slag gaat, kan het fijn zijn om nog even de dag van te voren kort contact te hebben. Voelen ze zich zelfverzekerd en hebben ze er zin in? Zitten ze nog met bepaalde twijfels? Stimuleer ze daarom ook na het bezoek door te vragen hoe het ging en ze te complimenteren op dat ze deze stap hebben gezet. Het vereist enorm veel doorzettingsvermogen en durf om uit je schulp te kruipen, en de senior kan daarmee ook vooral de eerste keer erg kwetsbaar zijn. Vraag of ze de volgende week weer gaan en blijf het contact de eerste maand houden om te zien of het klus/activiteit bezoek onderdeel wordt van de weekplanning van de senior.

Een latere update

Na een maand of anderhalf heb je een goed beeld van hoe de aansluiting bij een klus is, en of er nog moet worden bijgestuurd. Misschien wil de oudere wel langer werken, meer zelfstandigheid of andere activiteiten oppakken. Het is in ieder geval verstandig om de eerste 3 maanden af en toe contact te hebben

De klus mislukt

Het kan voorkomen dat een klus of activiteit toch niet bij de deelnemer past. Grijp daarbij terug naar de originele uitkomst van de talentescan. Klopte die wel helemaal? Is er iets veranderd in de situatie van de senior? Probeer nog een keer met de nieuwe inzichten, om een passende klus te vinden. Mocht die nog niet slagen, dan is er misschien iets structureels mis, en is het goed om terugkoppeling te geven naar je organisatie.

Vragen & Oplossingen

Contact Informatie

De Talentscan is onderdeel van het Ouderenproject van Stichting Humanitas
Locatie Pieter de Hoochweg
Pieter de Hoochweg 110
3024 BH Rotterdam
ouderenproject@stichtinghumanitas.nl
0102365210

Wat als ik geen klus kan vinden voor de oudere?

Wees hier open en eerlijk in tegenover de ouderen. Je zou bijvoorbeeld de website van Zorgzaam010 in de gaten kunnen houden om op een later moment een passende klus/activiteit te vinden.

Wat doe ik als een oudere weigert om nog vaker naar de klus te gaan?

Probeer te achterhalen wat de motivatie is. Weigert iemand structureel om met een klus aan de slag te gaan of naar een activiteit te gaan? Dan zit daar misschien meer achter: koppel vooral deze uitdaging terug naar je organisatie. Het kan zijn dat een klus niet genoeg uitdaagt of dat de senior (nog) niet klaar is voor vrijwilligerswerk.

Een bezoek en gesprek met de oudere kost me erg veel tijd

Geef duidelijk aan wat de senior kan verwachten en hoeveel tijd je hebt. Zeg bijvoorbeeld: "Ik heb tot half 3".

Talentscan Invulformulier

Naam:

Leeftijd:

Telefoonnummer:

E-mailadres:

Adres:

Informatie uit het voorgesprek:

Vragen voor tijdens de Talentscan die kunnen bijdragen aan het gesprek:

Kunt u hier een voorbeeld van geven?

Is dit iets waar u vroeger ook interesse in had?

Bent u hierin actief?

Waarom krijgt u hier energie van? Of waarom juist niet?

Wat weerhoudt u ervan om hier vaker naartoe te gaan/hier iets mee te gaan doen?

vragen voor het interview:

1. Hoe vaak wil u aan de slag? (1 of meerdere keren per week of per maand?)
2. Wil u een terugkerende klus of activiteit of een eenmalige klus of activiteit?
3. Hoeveel uur per dag zou u aan de slag willen?
4. Op welke dag(en)? En welke dagdelen?
5. Waar woont u? (Postcode om klus te vinden)
6. Hoe mobiel bent u (lopen, fiets, OV, auto?)
7. Reist u gratis met het OV?
8. Wat is de maximale afstand die u wil afleggen?
9. Heeft u ervaring met vrijwilligerswerk? Wat ging goed? Wat niet?
10. Wat ging er toen goed? Wat ging minder goed?